

MARIBORSKI VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 18. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Titulescu o balkanski zvezi

Na banketu v hotelu »Ankara Palace« v Ankari na dan otvoritve balkanske konference je imel romunski zunanji minister Titulescu govor, ki se nam zdi za delo te velike organizacije tako važen, da ga objavljamo tu skoraj v celoti. Titulescu je dejal:

»Ko smo se sestali tu v Ankari, smo se odzvali zahtevi, ki nam spaja preteklost in bodočnost v nerazdeljivo enoto. Jugoslavija je strahovito prizadeta. Nj. Vel. kralja Aleksandra ni več. Balk. države so v žalosti. Medtem so se njihovi državniki sestali v Ankari. To je dokaz, da so se tisti, ki so hoteli z gnusnim atentatom odstraniti nenadomestljivo osebnost za konsolidacijo miru in ki so hoteli to konsolidacijo preprečiti, prevarili v svojih računih. Ideja ne umre s tistim, ki jo je vtelesil. Bolj kakor kdajkoli so mrtvi sedaj močnejši od živih. To so tisti, ki vodijo naše delo, kakor da so prisotni. Da bi jim izkazali časti, kakor jih zaslužijo, smo sklenili, da ničesar ne izpremenimo v svojih načrtih. Zaradi spomina nanje in iz spoštovanja do njih smo danes v Ankari. Tisti, ki umirajo za idejo, so junaki in poznajo samo eno geslo: To hočemo delati brez oddiha, dokler bomo živeli. Toda junaki ne zapuščajo samo del, junaki zahtevajo pravico. Naša vest nam pravi, da pomeni pravica zanje: popolno razčiščenje in sankcije. Naša prizadevanja se ne bodo ustavila, dokler tisti, čegar voljo izpolnjujemo, sedaj ne dobi obojega.

So bolesti, pred katerimi klonimo, druge pa so, ki nam še povečujejo naše moči. Naša bolešt spada, kakor vsaka bolešt, ki se rodi in poglubi med stvarjenjem ideala, k tej drugi vrsti. Tako so nam danes naše sile pojačene in zato smo sodelovali pri narodnem prazniku turške republike. Prizori, ki smo jih gledali, nas navdajajo z občudovanjem. Še več! Predpričali so nas, kakšna bodočnost čaka ple menit turški narod in vse tiste, ki so, izkazujoč mu iskreno prijateljstvo, zvezali svojo usodo z njegovo. Vi ste nam včeraj pokazali ne le svojo sijajno vojsko, pokazali ste nam tudi da hočete braniti svoje ozemlje proti vsakomur, ki bi se usodil, da se ga dotakne. Pokazali ste nam tudi ogromne človeške rezerve, iz katerih črpate svoje brezmejne sile in ki jih posvečate službi miru. Na posebno sijajen način ste nam pokazali, kako je mogoče pod vodstvom svojega velikega voditelja s temi metodami dela premagati težko breme časa in ga izpremeniti v zaveznika.

Nikoli nisem bolje razumel kakor včeraj na anatolski visoki planoti, ko so solni čni žarki razsvetlili obenem vrednost in smisel balkanskega sporazuma. Mi si želimo miru. Želimo si ga z željami, ki jih zgodovina sama narekuje, obenem pa si ga želimo tudi s spoznanjem, ki ga daje prepričanje, da tudi najsrečnejša vojna ne more roditi človeku tolikšne koristi, kakor delo enega leta miru. Vemo pa tudi, da mir ni enostavna stvar. Da ga dosežemo, ne zadošča, da ga potrdimo, marveč je potrebno, da ga organiziramo. Organizacija miru pa pomeni, da smo vedno gospodarji takih sil, na katere tisti, ki bi hotel mir porušiti, ne bi smeli niti misliti. Če po svojem zemljepisnem in zgodovinskem položaju in po številu svojega prebivalstva posamezna država ne more zbrati takšne vojaške sile, ji nalagajo njeni interesi, da se združi z državami, ki so v enakem položaju. V tem tiči ves napredek našega sporazuma. Balkanski sporazum je zato skupnost držav, ki hočejo ohraniti mir z ustanovitvijo ko-

Boj za izvedbo plebiscita v Posaarju

Francija poslala na mejo Posaarja močne vojaške čete — Izredno zasedanje Društva narodov — Hitlerjev junaški odgovor

PARIZ, 3. novembra. Francosko zunanje ministrstvo je obvestilo vladi v Londonu in Rimu o korakih, ki jih je Francija storila na meji Posaarja zaradi zaščite plebiscita. Francosko ministrstvo je v tem sporočilu motiviralo ta sklep z informacijami, ki jih je prejelo o položaju v Posaarju in željo, da se plebiscit izvede popolnoma v miru in redu. Nemški uradni krogi pa izjavljajo, da je v Posaarju popoln mir in red in so zato vsi francoski ukrepi brez vsake podlage in potrebe. Prav tako so izmišljene vse vesti, da se pripravljajo s strani Nemcev preprečitve plebiscita. Posaarčani žele samo to, da se plebiscit izvrši v popolnem miru in se jim tako omogoči spregovoriti zadnjo besedo. Med tem pa se pripravljajo na delo tudi Društvo narodov. Predsednik dr. Beneš je sklical za 21. t. m. v Ženevo sejo, na kateri se bo razpravljalo o vprašanju

Posaarja. Z ozirom na francoske vojaške priprave in nenavadno ostro pisanje nemškega tiska, se prisoja temu izrednemu zasedanju Društva narodov usodna važnost in se naglašja, da je predvsem nujna potrebna sloga Francije, Anglije in Italije. Po informacijah iz francoskega vira, je nemško oboroževanje že dovršeno in ne zaostaja čisto nič za oborožitvijo leta 1914., ker sicer si berlinski tisk kljub vsej znani smelosti nacionalnih socialistov ne bi upal pisati v takem tonu, kakor piše sedaj glede Posaarja. Tako izjavlja »Völkischer Beobachter« na primer, da je Francija sama s kopiti pušk razbila versaillesko mirovno pogodbo, ki danes pravno sploh več ne obstoja. V krogih Društva narodov pa prevladuje kljub temu zaupanje in prepričanje, da se bo Nemčija noče približiti Posaarja s kakšnim velesil, zlasti ko bo morala uvideti,

da imajo samo en cilj, to je ohraniti mir za vsako ceno.

BERLIN, 3. novembra. Državni voditelj in kancelar Adolf Hitler je za čas od 10. januarja do 10. februarja prihodnjega leta prepovedal v 40 km širokem pasu vzdolž Posaarja vse pohode in zborovanja SA, SS in drugih čet. Prav tako ne sme tam nihče nositi uniform. Hitler hoče na ta način dokazati vsemu svetu, da si Nemčija noče ridobiti Posaarja s kakšnim pučem, ampak s svobodnim in neuplivanim plebiscitom. Tuji novinarji so kot gosti nemške vlade povabljeni za mesec dni v ta ohmejni pas, da se bodo mogli prepričati o poštenju nemškega postopanja. Nemška vlada pa plača tudi 1000 frankov vsakomur, ki izsledí v vrstah nemške fronte v Posaarju provokaterja.

T melji sporazuma z Italijo

ZANIMIVO POROČILO RIMSKEGA PO ROČEVALCA PARIŠKEGA »TEMPSA«.

PARIZ, 3. novembra. Rimski poročevalec »Tempsa«, ki je zelo dobro poučen, piše, da si v rimskih političnih krogih prizadevajo izboljšati odnose z Jugoslavijo. Tu pa je treba opozoriti na vtis, ki ga je napravila Jevtičeva izjava. Jugoslavija je v smislu te izjave pripravljena na lokalno sodelovanje z Italijo, ako bo Italija smatrala kraljevino Jugoslavijo kot nedeljivo enoto, likvidirala svoja imperiali-

stična stremjenja na Balkanu, opustila protektorat nad Avstrijo in se jasno in odločno izjavila proti vsaki restavraciji Habsburžanov. Iz govora, ki ga je imel Mussolini v Milanu, pravi dopisnik, je razvidno, da je Italija pripravljena izpolniti želje Jugoslavije glede avstrijskega vprašanja je Mussolini dvakrat govoril o republiki Avstriji, s čimer je že zavzel stališče proti Habsburžanom.

Francija zahteva generala Sarkotiča

AVSTRIJSKA VLADA JE VČERAJ SKLEPALA O IZROČITVI POLKOVNIKA PERČEVIČA.

DUNAJ, 3. novembra. Včeraj je bila tu seja avstrijskega ministrskega sveta, na kateri so razpravljali o francoski zahtevi po izročitvi v marseillski atentat zapletenega bivšega polkovnika Iva Perčeviča. Francoska zahteva je podana v zelo ostrbi obliki in grozi Francija z represalijami, ako bi avstrijska vlada skušala izročitev onemogočiti. Sklep vlade pa zaenkrat

še ni znan, zdi pa se, da bo vlada, kakor v primeru Stoklasa, postopala tudi glede Perčeviča in ga bo izročila. Francija pa zahteva sedaj tudi izročitev generala Sarkotiča, kateremu je legitimistično usmerjena Selplova vlada odobrila svoječasno milostno pokojnino 1000 šilingov in je bil, kot se zatrjuje, tudi v tesnih stikih z marseillskimi teroristi.

lektivne impozantne sile v službi mednarodne najkorektnije in najljudnejše zaščite. Da postane vojna nemogoča, se morajo narodi sporazumevati. Najprej se sporazumevajo zavezniki med seboj o vprašanju svoje nacionalne varnosti. Nato se sporazumejo s sosedi, ki niso zavezniki. Na koncu se sklepajo sporazumi z državami, ki sploh niso sosede. Tako velika je prednost miru, da se povsod, kjer je vojna onemogočena, življenje samo razvije in da najde številne izhode. Balkanskemu sporazumu je namenjeno, da prebrodi vse faze teh sporazumov, ki se jim krogi čim dalje bolj širijo.

Mi razpravljamo sedaj o okrepitevi naših medsebojnih gospodarskih stikov in naših prometnih zvez, zlasti tistih, ki vodijo po Donavi in po Črnem morju in ki naj posplošijo izmenjavo dobrin med balkanskimi državami, centralno Evropo in Azijo. Začeli smo pogajanja s svojimi

sosedi, da najdemo zadovoljive rešitve za vsa naša odprta vprašanja, in končno tudi z državami, ki niso sosede balkanskega sporazuma. Balkanski sporazum bo ohranjal odnose enakega prijateljstva z njimi in ni v nobenem nasprotju z njihovimi interesi. Še leto dni ni od tega, odkar smo podpisali pakt balkanskega sporazuma. Prepričan sem, da moremo pred vsem svetom trditi: če se bo mir kjerkoli kršil, se to ne bo zgodilo med nami. Če pa bodo mir kršili na drugi strani, sem prepričan, da bomo lahko dokazali, da je balkanski sporazum svojo akcijo že tako koordiniral, da bo v družbi z drugimi miroljubnimi činitelji popoln gospodar položaja med nami.

Kakšne lepše bodočnosti naj pričakujemo od svojega prizadevanja, kakor tiste, ki jih nudi naše sedanje delo s podpisovanjem pogodb, ki nas združujejo! S popolnim zaupanjem v usodo balkanske-

Neuspeh londonskih pogajani

LONDON, 3. novembra. Vsi dose-danji poizkusi za sporazum o oboroževanju na morju so se končali brez vsakega rezultata. Niti v eni sami točki ni bil dosežen sporazum. Včeraj se je sestel tudi še odbor trojice, toda nihče ne taji pesimističnega razpoloženja in nihče ne pričakuje uspeha. Zdi se, da je glede pomorske razorožitve položaj popolnoma podoben razoroževanju na kopnem, s čimer angleška admiraliteta tudi že računa. Zvečer pa se je razširila vest, da so se preliminarne pogajanja med angleško, ameriško in japonsko delegacijo sploh prekinila. Pogajanja se bodo nadaljevala zopet v ponedeljek.

BOJI V ASTURIJI.

MADRID, 3. novembra. Po informacijah iz uradnega vira razpolagajo vstahi, ki se skrivajo po gorah Asturije, še vedno z 11.000 puškami in okoli 2000 samokresi ter z večjimi množinami municije. Zaradi tega je napredovanje vojske v gorah zelo oteženo, ker vlada ne mara, da bi se po nepotrebnem prelivala kri. Vojaki počasi obkoljujejo vse ozemlje vstascev in jih hočejo na ta način izstradati.

ga sporazuma dvignem čašo na zdravje njegove ekscelence Mustafe Kemala-paše, njegove ekscelence predsednika grške republike Zaimisa, Nj. Vel. jugoslovenskega kralja Petra II., Nj. Vis. kneza-namestnika Pavla, kraljevega namestnika, in pijem na blagostanje in veličino plemenitih in prijateljskih narodov Turčije, Grčije in Jugoslavije!«

**Sladko
presene-
čenje ...**

**Union
čokolada**

Dnevne vesti

Apel na mariborsko nacionalno javnost

List za listom odpada z dreves ter jih končno veter trešči v neizmernost zemškega blata. Ob oknih naših kmetijskih domov stojijo otročički, skoraj goli in bosi, ker nimajo kaj obleči, niti česar obuti. Oče, ki je nekoč delal kot delavec v tovarni, je brez zaslužka. Mračen je njegov pogled, temne so njegove misli na bodočnost, na bližajočo se zimo. Pred očmi se mu menjavajo s filmsko hitrostjo obrazi in gole postave njegovih šestih neubogljencev. V duhu šteje tedne in dneve. S strahom je obstal pred datumom, ko praznujemo rojstvo Zvečarjevo, ko si v bratskem objemu skušajo zemljani vsaj malo pomagati v neizprosni boju za obstanek. Zastavil si je nekaj vprašani, se grenko nasmehnil ter se odvrnil dalje. Otročički so se med tem časom jokali ter prosili mamo za kruh ter obleko, da bi lahko pohiteli ven v prosto naravo. Bolno se je nasmehnila in namesto košček kruha dala vsakemu cel, kuhan krompir. Naš prijazen Sladki vrh, ki leži tik ob državni meji, na obronkih Slov. goric, preživlja žalostne čase. Ljudje, ki so poveli najemniki, so bili zaposleni v tovarni papirja ter lepenke na Sladkem vrhu. Zaradi zmanjšanja naročil je bila tovarna prisiljena odpustiti večje število delavcev. Naša sveta dolžnost je, da tem revežem na en ali drug način olajšamo to njihovo veliko gorje. Zaradi tega smo si zastavili težko nalogo, ob božičnici obdariti najrevnejše s kako obleko ali s kakimi čevlji. V imenu teh revežev tukaj na meji prosimo mariborsko nacionalno javnost, da nam pomaga v tej človekoljubni akciji, da naše nabiralce, ki bodo v prihodnjih dneh začeli pobirati darove, ne odslovite brez kakega, vsaj majhnega prispevka. Naši ljudje vam bodo neizmerno hvaležni.

Odlikovanje ministrov. Z redom Jugoslovanske krone I. stopnje so bili odlikovani minister za socialno politiko g. dr. Fran Novak, minister za šume in rudnike g. dr. Milan Ulmanskij in prosvetni minister g. Ognjen Kuzmanović.

Smrtna kosa. Pretekli teden so v Mariboru umrli: Franciška Koroščeva, predica, stara 24 let; Otmar Babler, trgovec, star 55 let; Jakob Vidovič, žagar, star 45 let; Alojzij Valis, ključavničar, star 33 let; Uršula Mlinaričeva, vdova; Marija Korenova, žena tesarja; Franciška Pogačnikova, zasebnica; Avgust Jelen, dijak, star 14 let; Julijana Medvedova, posestnica, Marija Kokolova, vdova; Blaž Mašera, sedlar in Marija Kovačeva, hči železničarja, stara 11 let. Naj v miru počivajo!

Iz učiteljske službe. Premeščeni so Stanislav Praprotnik iz Slovenjgradca v Ormož, Mara Zaherlova z II. ženske na možko meščansko šolo v Mariboru, Mara Apihova iz Hoč v Ljutomer, Franja Brešova iz Prevalj v Trbovlje-Vode, Ciril del Cot iz Razbora v Radvanje pri Mariboru, Ida Grosmanova od Sv. Duha na Stari gori k Sv. Juriju ob Ščavnici, Matvež Janžekovič iz Slov. Bistrice v Kamnec pri Mariboru, Pavla in Vilij Kotnik iz Lehna k Sv. Marjeti niže Ptuj, Drago Kramer z Vranskega v Kamnico pri Mariboru, Anton Lazar od Sv. Martina pri Vurbergu v Radvanje pri Mariboru, Srečko Majer iz Vurberka v Šoštanj Marija Perin-Krupova iz Livnika pri Murski Soboti k Sv. Križu pri Rogaški Slatini, Franc Podlesnik iz Spodnje Poljskave v Ribnico na Pohorju, Anton Rupnik od Sv. Eme v Slov. Bistrici, Franjo Samec s Polja pri Muljavi k Sv. Marku niže Ptuj, Josipina Sobanova iz Tomaževcev v Šmarje, Amalija Soretova od Sv. Ožbolta v Loški potok, Angela Tomažičeva iz Maribora v Guštanj, Elza Trohanova iz Ljutomera v Hoče, Stanislav Višer iz Črešnjevca v Metliki, Henrik Veršič iz Trbovelj-Vod v Hajdino in Julija Zaumfuchsova od Sv. Ane v Slov. goricah v Turnišče.

Apel Jugoslovanskega šumarskega združenja na občine. Na svoji seji 13. okt. je sprejelo Jugoslovansko šumarsko združenje apel na vse naše velike in male občine, da bi vsaka v svojem področju zasadila in uredila gozdni nasad v spomin

blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja. V apelu naših gozdarjev je navedeno tudi to-le: Gozd je spomenik, lep in veličasten, obenem pa tudi blag zaradi koristi, ki jih daje ljudstvu. Postavite ga v spomin njemu, ki je tako ljubil naše gozdove in želel, da bi ozele neke širne goličave v trajno korist naroda. Sadite gaje in imenujte jih z njegovim imenom!

Gasilska četa v Pesnici je imela prejšnji teden pod predsedstvom g. Srečka Kranjca žalno sejo za blagopokojnim našim viteškim kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem. Polnoštevilno zbrano članstvo je z iskrenim sočustvovanjem sledilo čustvenemu spominskemu govoru predsednika in zaključilo ob koncu trikratni »Slava!« Odposlane so bile sožalne brzojavke maršalatu dvora in ministrskemu predsedniku. Nato se je izvršila zaprisega vsega članstva, ustmena in pismena, o neomajni zvestobi nasledniku prestopa, prvorojencu velikega mučeniškega vladarja, novemu kralju Petru II.

Gasilska župa Maribor, levi breg, je imela za blagopokojnim našim vladarjem žalno sejo, na kateri je zaradi obolesti predsednika župe g. Srečka Kranjca imel globok žalni govor član uprave g. dr. Jančič. Maršalatu dvora in ministrskemu predsedstvu so bile odposlane sožalne brzojavke. Obenem se je izvršila zaprisega vseh članov župne uprave o neomajni zvestobi novemu kralju Petru II. Karadijrdjeviću.

Slovo ravnatelja Dolenca od svojega zavoda. Preteklo sredo dopoldne se je vršila na trgovski akademiji šolska svečanost v slovo upokojenemu ravnatelju g. Mateju Dolencu. V imenu profesorkega zbora je govoril g. prof. Joško Copič, ki je poudarjal, da je g. ravnatelj pred 15. leti ustanovil ta zavod ter ga dvignil do današnjega ugleda. Želel mu je uspešno delovanje v našem gospodarskem življenju. V imenu učencev so se poslovili od g. ravnatelja Berta Zavodnikova, Angelo Breatoni in Marian Hiti; v imenu trgovskega tečaja »Hermes« pa Ema Starčičeva. Poklonili so g. Dolencu vrsto šopkov in daril. Nato je na harmoniko zaigral narodne pesmi Vilko Lokosšek. Proslavo je zaključil dijaški pevski zbor pod vodstvom g. prof. Vasilija Mirka.

Krajevna organizacija JNS za V. mestni okraj ima v ponedeljek, 5. t. m. ob 20. uri sestanek propagandnega odseka v društvenih prostorih. Vabljeni so vsi člani, dobrodošli pa so tudi somišljeniki.

Pretlakovanje državnega mostu. Državna cestna uprava bo pričela v ponedeljek 5. t. m. pretlakovanje državnega mostu čez Dravo v Mariboru z lesenimi kockami. Delo bo izvršilo podjetje Ubald Nassimbeni do konca t. m.

Ljudska univerza v Mariboru. Obveščamo, da se zaradi globoke žalosti ne vrši na ponedeljek 5. novembra napovedan »Češki koncert«. Prihodnja prireditel bo v petek 9. novembra in predava g. dr. Vekoslav Kukovec, minister v p. iz Maribora o položaju Slovencev l. 1914.

Nočno lekarniško službo ima prihodnji teden Vidmarjeva lekarna »Pri sv. Arelu« na Glavnem trgu.

Nemčija kupila 12 milijonov kg tobaka v Jugoslaviji. Uprava jugoslovanskih državnih monopolov je sklenila s skupino nemških cigaretnih tvornic pogodbo za dobavo 12 milijonov kg tobaka. To je za 5 milijonov kg več, kakor se je Nemčija pogodbeno obvezala nakupiti v Jugoslaviji tobaka. Cene so malo višje, kakor so zdaj na trgu.

Mestni vojaški urad razglašja, da posluje komisija za kupovanje konj za vojaške potrebe od danes naprej v vojašnici 32. art. polka v Stritarjevi ulici. Prodajalci naj pripeljejo konje na pregled le od 8. do 12. ure. S seboj naj vzamejo živinske liste. Komisija bo kupila konje le neposredno od lastnikov samih ter so zaradi tega preprodajalci in posredovalci izključeni. Konji naj ustrezajo sledečim zahtevam: popolnoma zdravi, čisti, dobro razviti, brez napak, da so najmanj 4 leta stari in največ 7 let, da so pri podkovanju mirni in da so temne barve. Visoki najmanj 166, največ 170 cm brez podkova ter prsne širine najmanj 195 cm.

Mestna podjetja, avtobusni promet. — Cenjenemu občinstvu se naznanja, da bodo v nedeljo 4. novembra vozili avtobusi v povečanem številu na Pobrežje, in to zaradi tega, ker je bilo 1. novembra slabše vreme. Cena vožnji v eni smeri Din 3. Tja in nazaj Din 4.

Izprememba regulacije Zrinjskega trga ter bloka med Prešernovo, Cankarjevo, Maistrovo in Aškerčevo ulico. V smislu § 12. gradb. zakona ter čl. 30. »Pravilnika za izdelavo regulacijskih načrtov« bodo počenši z dnem 19. XI. 1934 pa do vključno 8. XII. 1934 javno razgrnjene izpremembe regulacije Zrinjskega trga ter bloka med Prešernovo, Cankarjevo, Maistrovo in Aškerčevo ulico. Načrti bodo v navedenem terminu na vpogled na mestnem gradbenem uradu v Frančiškanski ulici 8 II. nad., soba št. 2, in sicer vsak dan razen nedelj in praznikov med 8 in 13. uro. Ugovori zoper navedene izpremembe regulacije se morajo predložiti mestnemu poglavarstvu najdlje v 15 dneh po izteku roka za javni vpogled, sicer se po § 8. gradbenega zakona ne bodo jemali v poštev.

Trgovski nameščenci, ki se zanimajo za gledališki abonma po uradniški ceni, naj se zglašijo v pisarni podpisanege odpora v ponedeljek 5. XI. ob 20. uri v Sodni ul. 9 II. Pomočniški odbor Združenja trgovcev v Mariboru.

V pričetku zimske sezone — po kratkem sprehodu do gostilne Žohar na Tržaški cesti, se Vam odslej nudijo najboljše domače vina, a dne 4. novembra vsakovrstne klobase. Za obilen obisk se priporočata Beti in Drago Žohar.

Pojedina raznovrstnih klobas v nedeljo 4. novembra v gostilni Tomše, Pekre. **Esperantsko društvo** otvori trimesečen tečaj v mesecu novembru. Oglasite se pri gosp. Franju Klanjšku, trgovcu, Glavni trg 20-21. — Odbor.

Slike kralja Petra II. v sokolskem kroju, velikost 50x70, primerne za pisarne in urade, dobite v knjigarni Tiskovne zadruge, podružnica Maribor, Aleksandrova c. št. 13.

Nova uredba o ustanavljanju in urejanju gostilniških in hotelskih obratov je izšla 27. oktobra t. l. ter vsebuje vse predpise in ukrepe, ki so potrebni, da bi hotelstvo z vsemi drugimi panogami gostilniške obrti doseglo zaželjeno višino. Tako na primer razni hoteli ne bodo mogli več delati velike reklame s »tekočo vodo«, ker predpisuje nova odredba, da morajo imeti vsi hoteli v sobah tekočo toplo in hladno vodo ter še mnoge druge moderne naprave. V krajih, kjer ni vodo-voda, morajo imeti hoteli vodne rezervoarje. Večji hoteli morajo imeti tudi telefon s krajevno in medkrajevno zvezo. Uredba se bavi celo z naslovi hotelskih obratov. Visoko doneče naslove, kakor na pr. »Esplanade«, »Grand« in podobno smejo nositi samo oni hoteli, ki imajo nad 60 sob in ki so zares moderno urejeni. Uredba se bavi tudi z opremo gostilniških in točilniških lokalov. Mize in stoli morajo biti v pravem razmerju z velikostjo lokala. Posebno poglavje uredbe pa je posvečeno splošni in strokovni izobrazbi lastnikov in voditeljev gostilniških obratov.

Križevski občini preti konkurz. Prihodnji teden bo na okrajnem sodišču v Križevcih v savski banovini ponovna razprava o dolgovih občine, ker so upniki postavili zahtevo po konkurzu, češ, da občina nikakor ne more več kriti njihovih terjatev.

Grajski kino. Do vključno ponedeljka sijajen velefilm v nemškem jeziku »Gospodar prašume« z Busterjem Grabbejem v glavni vlogi. Do vključno ponedeljka se predvaja še film o pogrebnih svečanostih kralja Aleksandra I. Zedinitelja. Naš prihodnji spored bo Puccinijsva opera v filmu »Madam Butterfly«.

Kino Union. Premiera grandioznega ruskega veleleda »Burja« (Nevhta). Prvi najnovejši originalni ruski sovjetski film s prekrasno vsebino, mojstrsko režijo in igro ter krasno rusko glasbo. Pri vseh predstavah se predvaja film o žalnih svečanostih Nj. Vel. kralja Aleksandra I. Zedinitelja in njegovem zadnjem obisku v Sofiji. Pripravlja se film »Maskarada«.

Debeli ljudje dosežajo z vestno uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice izdatno iztrebljenje črevesja brez vsakega napora.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Sobota, 3. novembra ob 20. uri: »Idealen soprog«. Red C.

Nedelja, 4. novembra ob 15. uri: »Hlapci«. Znižane cene od Din 20 navzdol. Ob 20. uri: »Konflikt«. Premiera.

Ponedeljek, 5. novembra: Zaprtio.

Torek, 6. novembra ob 20. uri: »Hamlet«. Red B.

Popoldanska predstava v gledališču. Kot prvo popoldansko predstavo letošnje sezone uprizore v nedeljo 4. tm. ob 15. uri Cankarjevo dramo »Hlapci«. To delo, eno najučinkovitejših Cankarjevih, je letos v novi inscenaciji in zasedbi doseglo pri občinstvu popoln uspeh in splošno ugaja. Da se omogoči obisk te predstave vsakomur, so cene znižane in stane najcenejši sedež le 5 Din.

Premiera Alsbervge drame »Konflikt« bo v nedeljo 4. tm. zvečer. Ta drama bo s svojo napetostjo zagrabil občinstvo. Delo je človeško globoko, idejno in odsko prav efektno. Predstava bo zanimala že zato, ker je to prva režija novega režiserja Milana Košiča. Nastopijo Severjeva, Godinova, Gorinškova, Skrbnišek, Košič, Nakrst, P. Kovič, Rasberger, Verdonik in Blaž. Toaleta Save Severjeve so po načrtih arh. B. Stupice izdelane v ateljeju ge. Živke Severjeve v Ljubljani.

Pri boleznih želodca, črevesja in presnavljanja privede uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice prebavne organe do rednega delovanja in tako olajša tok hranilnim snovem, da preidejo v kri. Zdravniška strokovnjaška izvedenja poudarjajo, da se »Franz Josefova« grenčica zlasti koristno izkaže pri ljudeh, ki se malo gibljejo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Nabiralna akcija na dan Vseh svetih, ki jo je izvedlo mariborsko Slovensko žensko društvo na pokopališčih, je prinesla 3570 Din. Znesek se bo uporabil v prid Počitniške kolonije kraljice Marije na Pohorju. Slovensko žensko društvo se vsem darovalcem zahvaljuje.

Naročanje tovornih vagonov. Generalna direkcija državnih železnic je odredila, naj se od 1. novembra t. l. dalje opravi razdelitev vagonov samo enkrat na dan, in sicer ob 12. uri. Stranke se zato opozarjajo in naprošajo, naj svoja naročila vagonov, ki so jim potrebna za prihodnji dan, izroče načelnikom nakladalnih postaj najkasneje do 8.30 dopoldne. Glede vagonov za večje tovore (hmelja, prediva, lanu itd., svežega mesa, perutnine, oglja itd.), za katere imajo naše železnice vagona le v omejenem številu, se strankam priporoča, naj izroče svoja naročila teh vagonov postajenačelnikom vsaj dva do štiri dni pred nakladanjem, da bo mogoče ugoditi tudi tem potrebam in ustreči željam trgovskih in gospodarskih krogov.

Avstrijski narodnosocialistični begunci bodo dobili novo taborišče. Lastnika starega gradu v Lobjorju pri Zlatarju so te dni obiskali nekateri voditelji avstrijskih narodnih socialistov, ki taborijo v Varaždinu. Lastnik starega gradu je bil namreč emigrantom pismeno ponudil svojo stavbo za bivališče in deputacija emigrantov se je takoj pripeljala z avtomobilom, da si ogleda dvorec. Kraj in dvorec sta jim zelo ugajala in če ne bo kakih zaprek, se bo v kratkem del varaždinskega taborišča avstrijskih beguncev preselil v Lobjor.

Nezgoda. V Mariborsko bolnišnico so pripeljali 7-letnega v Jezdarski ulici stanujočega sina delavca Franca Babiča, ki ga je neki biciklist povozil v Jezdarski ulici. Fantek ima hude poškodbe na nogah.

Vlomna tatvina. V noči Vseh svetih so neznani vlomilci obiskali Mandlovo gostilno v Radvanju ter odnesli listnico s 4000 Din, zlato možko uro ter več zlatih prstanov. Za vlomilci poizvedujejo orožniki.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. je kazal toplomer 2.4 stopinj C nad ničlo, minimalna temperatura je znašala 0.3 stopinj C pod ničlo; barometer je kazal pri 14.2 stopinjah 746.2, reduciran na ničlo pa 744.5; relativna vlaga 87. Vreme je tiho in jasno.

Prizadevanja naših obrtnikov

Obrtniški teden od 1. do 8. decembra 1934 se vrši!

Sporazumno s Centralnim odborom za organizacijo Obrtniškega tedna v kraljevini Jugoslaviji, ki ima svoj sedež v Zagrebu, obveščamo obrtništvo in našo javnost, da se bode Obrtniški teden v dravski banovini vršil po načrtu, kakor smo ga že objavili. Prosimo vse krajevne odbore, da nadaljujejo priprave sporazumno z okrožnimi delovnimi odbori v Ljubljani, Novem mestu, Celju in Mariboru. Podrobnejša navodila dobe v najkrajšem času, ker so propagandni lepaki že v tisku, v delu pa tudi vse ostalo propagandno gradivo, osobito predavanja in podobno. Uprava ljubljanskega Radia je obljubila, da bode dala na razpolago za časa Obrtnega tedna vsak dan okrog 13. ure primeren čas za obrtniška radijska predavanja.

Dan 1. decembra, ki ga smatramo za narodni in državni praznik, bo slovensko obrtništvo praznovalo v prvi vrsti kot narodni praznik, svoje manifestacijske zборе v zvezi z Obrtniškim tednom pa bo imelo na nedeljo 2. decembra t. l. Vsa prireditve pa se bo izvedla tako, da niti najmanj ne bo motila splošnega narodnega žalovanja.

Namen Obrtniškega tedna je, z resnimi prireditvami manifestirati stanovsko zavest, na drugi strani pa s stvarno propagando pridobiti obrtniku in njegovim izdelkom naklonjenost občinstva in prednost pred drugimi, osobito tujimi izdelki.

Glavni odbor za Obrtniški teden v Ljubljani. Predsednik Josip Rebek.

Za izvoznike v Avstrijo. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine poziva izvoznike, ki bi radi do konca decembra izvažali v Avstrijo jabolka, hruške, čebulo, slivovko, mineralno vodo, ogle, pohištvo iz zvitega lesa in opeko, da takoj pošljejo prijave zavodu v Beograd, Ratnički dom. Prijave morajo vsebovati ime, na priimke z naslovi izvoznikov, imenovanega blaga, količino in vrednost. — Zavod poziva zainteresirane izvoznike, da te prijave čimprej pošljejo.

Odlična trgatve v primorski banovini. Trgatve v primorski banovini je končana in njen uspeh je zelo dober. Samo v splitskem okraju je dala trgatve okrog 100.000 hl mošta, ki ima 17 do 21 stopinj sladkorja. Mošt se v splitskem okraju prodaja po 100 do 130 Din hl. V vseh primorski banovini se ceni letošnja trgatve na en milijon hektolitrov, dočim je dala trgatve v letu 1932. samo 670.000 hl. Letošnje vino je pri tem tudi odlične kvalitete.

Današnji trg je bil prav dobro založen. Slaninariji so pripeljali 32 voz zaklanih prašičev in slanine, kmetje pa 74 voz zeljnih glav, krompirja in čebule, 30 voz jabolk, hrušk in grozdja, 2 voza lesene in 2 voza lončene robe. Cene so bile zmerne in so prodajali par piščancev po 10 do 15, kokoši po 20 do 30, oksi in purane po 25 do 45, divje zajce po 20 do 22, jerebice pa po 8 do 10 Din. Krompir so prodajali po 0,75 do 1 Din kg, kisló zelje po 3, čebulo po 1 do 2 Din, jabolka po 3 do 5, hruške po 4 do 8, grozdje pa po 5 do 12 Din kg.

Sejem za prašiče. Na včerajšnjem sejmu za prašiče je bilo pripelanih 189 prašičev in jih je bilo prodanih 84. Cene so bile naslednje: mladi prašiči 5 do 6 tednov stari od 50 do 80 Din, 7 do 9 tednov stari od 90 do 100 Din, 3 do 4 mesece stari 130 do 150, 5 do 7 mesecev 200 do 300, 8 do 10 mesecev stari 320 do 400, nad leto stari pa od 600 do 800 Din eden. Kilogram žive teže so prodajali po 5 do 6 Din, mrtve teže pa od 7,50 do 9,50 Din.

Sejem za živino. Na sejmu 30. t. m. so prignali 440 glav živine, in sicer 5 konj, 10 bikov, 90 volov, 330 krav in 5 telet. Kupčija je bila precej živahna in je bilo prodanih 165 glav živine. Cene za kg žive teže so bile naslednje: debeli voli 3,50 do 3,75 Din, poldebili 2,50 do 2,75, voli za rejo 2,75 do 3, bikji za klanje 3 do 3,75, klavne krave debele 2,50 do 3,50, plemenske krave 2 do 2,25, krave za klobasarje 1,75 do 2, molznice in breje krave 2,50 do 3, mlada živina 3 do 4, teleta 5 do 5,50 Din. Cene mesa: volovsko meso prve vrste 8 do 10, druge vrste 5 do 8, meso bikov, krav in telic 5 do 6, teletina prve vrste 10 do 14, druge vrste 6 do 8, svinjina sveža 10 do 15 Din.

Zabloda kritikov, založb in javnosti

AKTUALNE MISLI K AKTUALNEMU LAJOVČEVEMU RAZMIŠLJANJU V »JUTRU«.

V četrtkovem »Jutru« je napisal Anton Lajovic članek »Ali je za kulturne stike res samo kvaliteta merodajna?« v katerem je odgovoril češkemu publicistu Magru na izvajanja v svoji izjavi »Jutrovemu« uredniku Božidarju Borku, v katerih je podčrtal zlasti misel, da je tudi na področju slovanskih kulturnih stikov smatrati za odločilno k v a l i t e t o. Lajovic je to naziranje temeljito ovrgel in dokazal, da je docela pogrešno že za kulturne zveze med slovanskimi narodi vobče, še bolj pa za odnose med Slovenci, Hrvati in Srbi. Temeljna zgrešenost je predvsem v tem, da ni mogoče tvorbo kulture slovanskih narodov meriti n. pr. z zapadnimi merili, ker so naši narodi šele v razvoju, ki pa je prav tako potreben, kakor je n. pr. stremenje po dosegi najvišjega možnega vrhunca. Za podkrepitev svojega stališča je Lajovic navedel, slijajno primer: »Ko je bil Goethe star 70 let in je imel za seboj že svoja najslavnejša dela je imel Poljak Mickiewicz komaj 20 let in izšli so šele njegovi pesniški prvenci. Ali bi pa komu prišlo na misel, da je pametna in pravična ocenitev poznejšega genija največjega poljskega pesnika, če bi kdo tačas, ko so izšla Mickiewiczova mladeniška dela, hotel zanje uporabiti ona umetniško-kvalitetna merila, ki so bila primerena za Goethejeva najzrelejša dela? A vendar je bila že v mladem Mickiewiczu imanentna vsa ona umetniško-ustvarjalna energija in dinamika, ki je prišla do popolnega izraza šele v stvaritvah njegove zrele dobe.«

Lajovic odklanja temu dosledno vsako merjenje naših kulturnih tvorb z zapadnoevropskimi merili in izreka tako tiste besede, ki so bile pri nas res že nujno potrebne, pa ne samo za kulturne stike med mladimi slovanskimi narodi in zlasti med nami v Jugoslaviji, marveč tudi za naše kulturno ustvarjanje in življenje vobče. Tudi pri nas Slovencih samih se je zlasti v zadnjih desetih letih vkoreninilo več ko zmotno mnenje, da je treba meriti vse naše kulturne tvorbe, leposlovne, likovne, glasbene itd. izključno po najvišjih merilih zapada ali kvečjemu še kakšnega Dostojevskega ter jih dosledno temu ali vkovati v zvezde (to se navadno nikoli ne zgodi) ali pa poteptati v blato. Naši ocenjevalci bi hoteli, da bi bili vsi slovenski dramatik Shakespeareji, vsi romanopisci vsaj Gidei, če že ne Dostojevskiji, vsi pesniki Goetheji, vsi slikarji Rafaeli, vsi kiparji Michelangeli ali vsaj Rodini, vsi glasbeniki Beethoveni, Mozarti, Verdiji itd. Kdor ne ustreza tem merilom, je zanje ničla, ki jo je treba izločiti iz kulturne tvorbnosti in ji sploh zamašiti usta in zvezati roke. In ker seveda nimamo Dostojevskih, Goethejev, Rafaelov, Michelangelov, Beethovenov in podobnih velikanih, jim je seveda vse zanič.

Samo iz te v samih osnovnih temeljih napačne miselnosti se je pri nas tudi rodilo že vse dušeče prevajalstvo. Skoraj vse slovenske založbe izdajajo zadnja leta izključno prevode tujih romanov in drugih leposlovnih branž in prišli smo že tako daleč, da misli marsikdo, da je tudi najslabše tuje boljše kakor je najboljše naše domače. V slovenskih leposlovnih časopisih n. pr. zadnji dve leti sploh ni več ocen slovanskih izvirnih leposlovnih del (le bele vrane so izjeme), pač pa beležijo kritiki skoraj točno vse prevode iz tujih slovstev. To pa ne velja moti, da za kakršne drobne knjižice, marveč tudi za veliko obširna dela. Primer: o romanu M. Šnuderla »Iz gubljane zemlje« še. Čemu neki? Da bodo ležala v predalbena slovenska revija! Ko bi ga kdo iz ljubljanske megle vsaj oblajal!

In kakšne so posledice? Nobena naša založba se menda sploh več ne upa izdajati izvirnih del slovanskih pisateljev. Ta dela leže v rokopiših po predalih avtorjev in se praše. Ker pa jih nihče ne izdaja, jih seveda tudi nihče več ne piše. Čemu neki? Do bodo ležala v predalih. In če bodo izšla, da se nihče še zmešnil ne bo zanje? Po vsem je pa tudi slovenski čitatelj že zašel v zmotno mnenje, da smo Slovenci zanič in je treba segati

le po tujem blagu. Se mar tisti gospodje v ljubljanski megli, ki so vsega tega krivi, zavedajo, kam vodi ta pot? Se zavedajo, da se bližamo žalostnemu koncu slovenskega izvirnega leposlovnega ustvarjanja? Na ta način nikoli ne bomo dobili niti sence Dostojevskega (ali v drugih panogah koga drugega). Pri narodih zapadne Evrope še nikomu ni padlo na pamet, da bi ubil vse tvorbe, ki ne dosega najvišjih vrhov. Za enega samega Dostojevskega je bilo treba sto in sto malih in srednjih tvorcev ruskega leposlovja, kajti šele iz te množice se je mogel dvigniti on sam. Brez nje tuid njega ne bi bilo in tudi ne bi mogel biti niti največji niti najmanjši, ker bi bil pač — sam in edini! A tu bi odpadlo tudi sploh vsako merilo.

Kar sem tu povedal o leposlovju, velja seveda tudi za vse druge panoge umetnosti in kulturne tvornosti sploh. Zato je že skrajni čas, da se iztreznimo, kajti sicer izgubi naša kulturna samobitnost sploh vsak raison d' être in postanemo le prežvekovalci tistega, kar ustvarja evropski zapad, njegova kolonija, kakor n. pr. črna Liberija ali rjava Sumatra. Treba je, da se povrnemo spet k sebi in poskrbimo za gradnjo organičnega napredka na temeljih, ki so jih ustvarili pred to zablodno dobo oni naši močje, katerim se moramo zahvaliti za vse, kar imamo in kar smo! Ceniti moramo spet domača, leposlovna, likovna, glasbena in druga podobna dela in dati njihovim tvorcem novo možnost življenja in zorenja. Prepričan sem, da bo takoj dovelj izvirnih slovenskih del, čim sporoče slovenska založništva, da žele namesto prevodov originale, pa četudi ne dosega del — Dostojevskega.

R. Rehar.

Razstave mariborskih slikarjev in razstave v Mariboru. Po izvrstno uspehi razstavi slik akad. slikarja A. Trstenjaka v oktobru, bodo priredili naši slikarji Gvajc, Jirak, Kos, Košir, Sirk in Trstenjak od 10. novembra do 3. decembra razstavo v Ljubljani, ki jo bo aranžirala Narodna galerija v Jakopičevem paviljonu. To bo prva uradna razstava naših likovnih umetnikov v naši metropoli. Od 15. novembra do 3. decembra bo pa v veliki kazinski dvorani v Mariboru velika razstava ljubljanskih slikarjev in kiparjev. Zastopanih bo okoli 30 umetnikov od starih do najmlajših. Ta razstava ne bo toliko informativnega ali reprezentativnega, marveč bolj trgovskega značaja. Njen namen bo v prvi vrsti zainteresirati tudi Maribor v sedanjem težkem času za potrebo podpiranja naših težko prizadetih likovnih umetnikov. Od 8. do 23. decembra pa bo spet v Mariboru razstava omenjenih članov »Brazde«, na kateri bodo razstavljena večinoma dela, ki se vrnejo z ljubljanske razstave, deloma pa tudi druga, novejša. Pričakujemo, da bo Maribor pokazal tudi sedaj dovolj potrebnega razumevanja.

Bojno poglavje. V Sloveniji imamo okoli 60 slikarjev, ki težko občutijo sedanjost krizo. Da se njihov položaj vsaj omili, ako že ne popolnoma popravi, so bile zanočete razne akcije. Večinoma žive naši slikarji v Ljubljani, pa tudi drugod in zlasti v Mariboru. Ko prireajo razstave, je obisk dosti manjši, kakor bi bilo vsaj normalno, še slabše pa je z nakupom del in najslabše z naročili. Naši slikarji se skoraj zaman ozirajo po naročnikih portretov, kar bi moral biti njihov glavni zaslužek. Pa pride k nam po narodnih socialistih iz Nemčije izgnan Žid in najde — zlasti tudi med Slovenci! — ne samo kupce za svoje podobe, ampak tudi naročila za portrete. Je tu potreben komentar? Zadošči bo oni znani verz: »Kdor zaničuje se sam...« Pa ne samo to, celo razni diletantski mazači najdejo s svojo »umetnostjo« prečesto pot do src in žepov naših ljudi!

Fr. Borko: Pesem iz Slovenskih gor. Maribor 1934. Izdala in založila »Zveza mladih intelektualcev«, tiskala Tiskarna sv. Cirila. Strani 102. — Franjo Borko se nam je tu čisto nepričakovano predstavljal z obsežno zbirko lirike, morda s preobsežno, ker bi v manjši bilo zrnje

PRAVI DOMAČI IZDELEK

bolj čisto. Je pa zbirka v sedanji suši zanimiv poizkus, o katerem bomo spregovorili še podrobneje.

»Naš val.« Dolgo smo pogrešali Slovenci poljudno pisano tedensko revijo, ki bi nas s prispevki in ilustracijami seznanila z našimi književniki, z gledališčem, filmskimi, radijskimi in modnimi poročili. Prvotno je izhajal »Naš val« kot tedensko glasilo za radiofonijo, z novo jesensko sezijo smo pa v »Našem valu« dobili izraziti magacinski list, pri katerem sodelujejo skoro vsi pomembnejši slovenski književniki, kakor Rudolf Kresal, Janko Kač, Bogomir Magajna, Ljudevit Mrzel, Bratko Kreft, Joža Vombegar, prijetni pripovedniki Ivan Vuk, Viktor in Niko Pirnat, Vladimir Regally in drugi. V »Našem valu« izhaja tudi stališni roman slovitega romanopisca Sela Catinia »Emilio Berenini«. Najzanimivejše gledališke predstave na naših odrih, zanimivosti iz filmskih delavnic in iz življenja filmskih igralcev, zadnje svetovne modne kreacije, sijajno urejeno radijsko tehniko — in kar bo zlasti našim radijskim poslušalcem dobrodošlo: »Naš val« je edina revija, ki prinaša v slovenskem jeziku programe vseh najvažnejših evropskih oddajnih postaj v skrbni priredbi in pregledni obliki. Vsem, ki se zanimajo za radio, gledališče, film, za naše ljudske odre, za dela naših književnikov, za zadnja modna poročila — je razkošno ilustrirana tedenska revija »Naš val« nujno potrebna. — Sedaj je izšla nova številka, ki prinaša odlomek novega Kačevega romana »Moloh« in posebno filmsko rubriko s slikami iz najboljših letošnjih filmov vseh evropskih in ameriških produkcij. S sedanjo številko pa so tudi naši ljudski odri dobili prijetno noviteto, veselo trodejancko »Kmečki teater«, ki bo šla gotovo v kratkem preko vseh naših odrov.

Radio

Radio Ljubljana. Spored za nedeljo 4. t. m.: Ob 7.00: telovadna ura (Ivko Pustišek); 7.30: plošče (resna glasba); 8.00: poročila; 8.15: orgelski koncert; 8.55: versko predavanje; 9.15: prenos cerkvene glasbe iz trnovske cerkve; 9.45: plošče (resna glasba); 10.20: dobra vzgoja in nega otroka; 10.40: samospeli Jože Likoviča, vmes radijski orkester; 12.00: čas, poročila, radijski orkester; 16.00: kmetijska posvetovalnica (inž. Vinko Sadar); 16.30: oktet »Ljubljanskega Zvona« poje resne speve; 17.15: plošče (resna glasba); 20.00: nacionalna ura: Razglas zedinjenja Bosne in Hercegovine s Sremom; 20.25: jedilni list, program za ponedeljek, plošče (resna glasba); 20.45: koncert orkestralnega društva Glasbene Matice; 22.00: čas, poročila, radijski orkester. — Program za ponedeljek 5. t. m.: Ob 12.15: plošče (resna glasba); 12.50: poročila; 13.00: čas, plošče; 18.00: Odlomki iz Črne gore (Vladimir Regally); 18.20: radijski orkester; 18.40: slovensčina; 19.10: nacionalna ura: Ilirski pokret; 19.35: plošče; 19.50: program za torek, jedilni list; 20.00: zdravniška ura; 20.20: komorni trio Svetel; 21.20: otroške žalostinke, poje ga. Thierry-Kavčnikova; 21.50: čas, poročila, radijski orkester.

Nujno potrebna odkrita beseda

»KRIVCI SO SAMOMORILCI SAMI.«

V vašem cenj. listu z dne 26. okt. ste obravnavali v članku »Nujno potrebna odkrita beseda« bolešno manjše samomorov med dijaštvom. Kot vzroke navajate: cinično razpoloženje posameznikov, slabost in nesposobnost za življenje, moralno šibkost in slabe vplive okolice zaradi katerih ne znajo učenci izvrševati svojih dolžnosti in se ne posvetijo šoli z vsem bistvom. Torej krivci so samo samomorilci sami. V protislovju s tem pa je naslednji stavek: »Kogar ni usoda obdarovala z vsaj zadostnim povprečnim talentom za študij srednješolskih predmetov ali komur ni moči vzbuditi v sebi dovolj volje, ki jo študij zahteva, temu ne more pomagati noben profesor, pa naj bi bil tudi čarovnik«. Nekaj vrstic poprej pa čitamo: »Beg iz življenja zaradi morebitnih neuspehov je le dokaz duhovne in zlasti moralne slabosti«. Kljub temu pa, da »bi bilo napačno in docela zgrešeno, ako bi za samomor naših dijakov iskali krivce med vzgojitelji«, kritizira člankar pomanjkanje učnih prostorov in omenja prezaposlitev profesorjev ter smatra, da je potrebna »reformna mišljenja naše študirajoče mladine, učnih načrtov in temeljita remedura splošnih razmer.«

Kdo je prav za prav kriv? Samomorilec sam ali pa usoda s svojim slabimi razdeljevanjem talentov in moralnih šibkosti ali morda učni načrti, splošne razmere, pomanjkanje učnih prostorov, popoldanski pouk, ki onemogoča kontrolo staršev nad učenjem otrok? Ako vlada tajinstvena usoda, potem je samomorilec nedolžen. Potem ni mogoča nobena reforma mišljenja. Kako naj zatrejo starši in vsi drugi faktorji to bolešno manjše, ako je otroka že v začetku tako kruto zaznamovala usoda? To so nezdružljiva protislovja. Zgoraj ugotovljena dejstva tudi nič ne pojasnjujejo. Vprašanje »zakaj?« ostane odprto.

Ako hočemo na vsak način obsoditi krivce, ne pridemo daleč. Mogoče pridemo dalje, ako iščemo pomoč in skušamo ugotoviti njih vzroke, da bi jih vsaj omilili, če jih že ne moremo popolnoma odstraniti. Potem bo samomorilec mogoče najti še drug izhod, tako da se mu ne bo zdelo potrebno, bežati iz življenja.

Nedvomno je, da je samomor izraz globoke brezpogumnosti in noben duhovno zdrav človek ga ne bo poveljeval. Vsak samomorilec živi do izvršitve svojega brezpogumnega dejanja pod nekakim njemu doždevno nevzdržljivim pritiskom. Nahaja se v slepi ulici, iz katere vidi samo en izhod — smrt. Vsi samomorilci se čutijo od vseh zapuščenosti. Mislijo, da se je ves svet zarotil proti njim. Navadno najdemo prestrogo ali pa premehkušno vzgojo, ki dandanes ni več sposobna vliči človeku zadostnega življenjskega poguma. Vsa tragika pa leži v tem, da so v poštev prihajajoči faktorji, starši in vzgojitelji, globoko prepričani, da hočejo s svojo vzgojno metodo otroku samo najboljše. Torej v vzgojni nameri res

ne more biti govora o krivdi vzgojiteljev. Na drugi strani pa spet ni res, da mora samomorilec biti brez inteligence. Samomorilec ne kaže zmiraj duhovne slabosti, pač pa vedno socialno slabost, kajti on se odtegne s smrtjo nadaljnemu sodelovanju v človeški družbi. Cinizem ni pomanjkanje inteligence, pač pa je negativno usmerjena inteligenca. Zato ni čudno, da se samomorilec obnaša, kakor da bi bil pogumen (kolovodja, junak razreda). To pa še ni pogum, temveč nekaj beg naprej (po prof. dr. Adlerju). Samomorilec se večkrat srdito bori za svoje uveljavljanje. Ako se mu zdi, da se doma ne more uveljaviti, potem oponira in ima težkoče doma, v šoli, pozneje v poklicu, pa tudi v ljubezni. Dejstvo ostane, da je samomorilec pomanjkljivo pripravljen za življenje in je mnenja, da je za njega premalo življenjskega prostora na svetu. In po različnih, več ali manj impulzivnih poizkusih beži v smrt. Pri tem ima skoraj vsak samomor obliko maščevanja in namen komurkoli že povzroči neprimliko.

Pri vsem tem pa ne moremo govoriti o krivdi kogarkoli, temveč samo o usodepolnih zmolah. O zmoti samomorilca, starišev in poklicnih vzgojiteljev. Kajti tudi med slednjimi niso vsi zadosti pripravljeni za sedanjí neurotičen in kaotičen čas in se zato prečestokrat motijo. Od nas starišev pa moremo še manj zahtevati, kajti za vzgojo nismo bili vzgojeni. Nekdo pa vendar mora tudi samomorilecu posredovati življenjsko sposobnost.

Kako moremo torej pomagati? Res, samo s temeljito reformo. Ampak z reformo naj začne vsak pri sebi. Mi moremo na primer reformirati naše mišljenje tako, da ne bomo verjeli v nespremenljivo usodo, temveč, da »je vsak za nekaj«, še več, da v gotovih mejah lahko vsak vse zmore, torej, da je brezpogumno poboljšljiv. Iz tega optimizma sledi, da ni dopustno, da bi mladega človeka obsodili in mu n. pr. enostavno odrekli sposobnost za študij. Lenoba, neinteresanost, brezvestnost itd. niso samo zunanje nepristojnosti, ki se dajo odstraniti s kaznijo. Če bi bilo to res, bi morale biti vse nepristojnosti že zdavnaj zatrite, kajti dosedaj smo vendar že zadosti kaznovali. Različne oblike nepristojnosti so različni izrazi protesta proti navidezni ali dejanski krivici. Pri tem ni važno, ali so vzgojitelji mnenja, da oponirajoči nimajo pravega vzroka za svoje nesocialno zadrževanje, važno pa je, kako »hudodelec« sam doživlja svoj položaj. V vrsti načinov nesocialnih obnašanj je samomor pač eden najostrejših protestov in najbolj tragičen. Kajti vse kršitve se dajo poboljšati in zdraviti potem ljubeznivega razumevanja in poglobitve v težkoče blodečega, mrtvega v življenje privabiti pa ni več mogoče. Razumevanje in poglobitve v mišljenje bližnjega pa ni tako razumeti kot slepo popuščanje ali slabotno pritrjevanje.

da je kriv? — za vprašanje torej, o katerem ni zakona in torej tudi odgovora ne. Alsbergova drama skuša odgovoriti na to vprašanje.

Gospa Kristina Kühne, žena družabnika firme Kühne in Linsmeier, ima iz svojega prvega zakona sedemnajstletnega sina, katerega nad vse ljubi. Očim želi fanta spraviti pod skrbstvo svojega družabnika Linsmeierja, ki hoče naložiti fantovo premoženje v svoje podjetje. Mati, ki bi na ta način izgubila ves vpliv na ljubljenega sina, se na vse načine upira, vendar se njenemu soprogu posreči, da z zvijačo izvabi od nje privoljenje, ki ga potrebuje za varuštvo. Prepozno spozna prevarana mati svojo slabost, zaradi ljubljenega sina skuša sedaj dobiti fatalni dokument nazaj, kar se ji slednjič posreči z — umorom. — Pred sodiščem jo zagovarja odvetnik Bohlén, fanatik svojega poklica, poštenjak in bojevnik za absolutno pravico. Ker ne ve, da zagovarja morilko, lahko posveča obtoženki vse svoje znanje in vso svojo dušo. V enem samem kratkem momentu se ga naláhko dotakne slutnja, da je vsa gradnja njegove obrambe zidana na laži. Ta

Kljub vsem obstoječim pomanjkljivostim, ki jih je treba čimprej in temeljito popraviti, bi bilo n. pr. možno, v šoli uvesti to reformo, da bi se pri neuspehih in kršitvah discipline skušalo ugotoviti: z a k a j so učenci leni, nepristojni itd. Ako učiteljstvo zaradi preobremenitve nima dovolj časa, da bi samo opogumljalo brezpogumne učence, bi pa lahko skrbelo zato, da jih pošilja na posvetovanje.

Starišem je poleg drugega ravnotako mogoče, da namesto kot do sedaj, pri neuspehu, neobogljivosti in lenobi svojih otrok le-te kaznujejo s pridigami, žaljkami ali pretepanjem, raje poskušajo blo dečega otroka razumeti in mu pomagati. Ako pa ne pridejo do povoljnega rezultata, bi se tudi lahko obračali na večše svetovalce.

Sport

»Knjiga o sportu«

Pred nedavnim je izšla v založbi Mohorjeve družbe v Celju edinstvena knjiga o sportu. Knjiga je edinstvena, ker je to prvo literarno delo v naši državi, ki se podrobneje bavi z vsemi vrstami sporta. Knjigo je napisal znani sportni delavec v Ljubljani, sedaj profesor gimnazije v Splitu, g. Drago Ulaga, edini Jugoslovčan, ki je dovršil berlinsko visoko šolo za telesno kulturo. Prav dejstvo, da je to knjigo napisal mož, ki pozna svetovno sportno organizacijo, sportno zgodovino, higieno, fiziologijo, tehniko, pedagogiko, estetiko itd. nam je garancija, da lahko vzamemo knjigo v roke z ono sigurnostjo in zanesljivostjo, kakor malo-katero slično tuje delo. Mnogo zanimivega bo našel v knjigi zdravnik in vzgojitelj, estetik in sociolog, zlasti pa starši in aktivni sportniki, katerim je knjiga pred vsem namenjena. »Knjiga o sportu« je napisal izkušen mož, ki je še pred leti sam kot aktiven sportnik in telovadec stal v mednarodni areni, čigar trenersko sposobnost izpričuje visok nivo ilirijanskih sportnih sekcij, pri katerih je deloval kot trener.

Knjige ne razodeva le praksa, marveč v odlični meri tudi teorija. Avtorjeva odlika je v tem, da jasno, živo in razločno vidi vsako kretnjo mojstra, ki je navaden človek ne opazi. Enaka in morda dragocenejša spretnost Ulagova pa je, da zna vse to kar vidi, na primer Wilfana, Nurmija ali Janšo, v pogodljivih besedah povedati: ko čitaš tehniko tega ali onega sporta, se vživiš v sport. Zlasti živa so v tem pogledu poglavja o gimnastiki, lahki atletiki, plavanju, nogometu in smučanju.

»Knjiga o sportu« je v celoti in v vseh malenkostnih delih avtoritativna. Ze zaradi tega, ker jo je napisal absolvent visoke šole za telesno kulturo. Vendar je avtor dal pogosto besedo tudi strokovnjakom-specialistom, znamenitim sportnim zdravnikom in pedagogom, slavnim tekmovalcem in trenerjem itd. Dragocene so izjave Nurmija, Pehkale, Lundquista, Loweja za lahko atletiko, kakor tudi ameriške in japonske izkušnje v pogledu

Tukaj ima besedo vzgojna posvetovalnica, in sicer ne toliko v obliki instrukcij v posameznih učnih predmetih, temveč venotnem duhovnem posvetovanju blodečih otrok v soglasju z vsemi v poštev prihajajočimi vzgojitelji po enotni metodi.

Mi vsi pa bi lahko začeli sami sebe reformirati tako, da ne bi skušali našo odgovornost prevladati na usodo, podedovanje, delovanje zlez ali slično, temveč da bi se sami pogumno potrudili uvideti svoje lastne morebitne življenjske zmote in jih počasi odstraniti. S pogumom za samovzgojo, bomo v stanju iztrebiti samomorilno manjše.

Ni mi moglo biti do tega, da bi zmogel izčrpati ves problem, hotel sem le skromno prispevati k objasnitvi in pokazati pot do pravilne rešitve. H. P.

plavalnih treningov. Poglavje o nogometu je nekoliko prekratko, vendar vsebuje zanimive in koristne misli, ki jih bo čital z veseljem vsak nogometaš. Svojevrstno je obdelano smučanje, zlasti vprašanje smučskih lokov.

Ob razlagi teorije je jasen, priprost in precizen, skoraj vsako tezo pa afirmira s primeri iz prakse. V tem je prava moč njegove knjige. Metoda je poljudna, znanstvena, eno poglavje je zanimivejše od drugega. Novost za naše sportne trenerje je bo zlasti poglavje, ki govori o vprašanju treninga vobče. Zelo simpatična gesta piščeva spremlja tudi poglavja, ki so namenjena rekorderjem. Tehniko sporta ponazorjuje številne slike domačih in tujih mojstrov. Na koncu je zbral avtor sportne strokovne izraze in tujeke ter jih objasnili. Razloženih je okrog 100 tujk po jezikovnem izvoru, izgovorjavi in pomenu.

Knjiga, ki obsega 66 strani, je pravo mojstrsko delo ter jo namerava avtor prirediti tudi v srbohrvaški izdaji.

Odbor za delegiranje sodnikov pri OOLNP, službeno. Ker je g. Bergant službeno zadržan, se delegira k mladinski tekmi ISSK Maribor:SK Rapid, ki bo ob 10. na igrišču SK Rapida, g. Kopic. Poverjenik.

Kolesarska dirka za prvenstvo Maribora na dirkališču. Kolesarska sekcija SK Železnice priredi jutri, v nedeljo 4. t. m. ob 10. uri na svojem igrišču ob Tržaški cesti zanimive kolesarske dirke. Prijavljeni dirkači, 20 po številu, se bodo borili za časten naslov »Prvak Maribora na dirkališču« na 20 krogov. Po tej točki bo sledila dirka na 50 krogov za častno darilo trdnice Sport — Divjak. Sledila bo še tolažilna dirka na 10 krogov in bodo pri tej dirki startali vsi dirkači, ki se v prejšnjih dirkah niso plasirali. Prireditelj sporoča, da je start pri jutrišnjih dirkah dovoljen le verificiranim dirkačem.

SK Svoboda:SK Rapid. Jutri, v nedeljo 4. t. m. se bodo srečali v tekmovalstvu za prvenstvo LNP SK Rapid in SK Svoboda. Tekma bo ob 14.30 na igrišču SK Rapida. Sodil bo g. Jančič.

Spominjajte se CMD

končno tudi posreči. Cesar pa ne more odvrniti, je notranji in zunanji beg sina od matere.

Drama, ki se je pričela z vprašanjem, tudi z vprašanjem konča. Ali sme odvetnik zagovarjati nekoga, o katerega krivdi je prepričan? Brezdvomno potrebuje tudi krivec pravne zaščite. Le eno je nedopustno: igrana etična emfaza zagovornika, ki zavestne laži svojega klijenta zavestno prevzame, jih moralčno drapira in vso to umazanost izdaja kot največjo čistost in nedolžnost. Tudi krivec, ki je tega vreden, se sme in celo mora zagovarjati. Toda samo v mejah, ki niso pisane v nobenem zakoniku, ampak edinole v naši vesti. Kajti »zakoni, ki so si jih dali ljudje v dolgem razdobju stalnega razvoja, ne morejo nikomur braniti, da si poišče poslednjo veliko odločitev iz svojega čuvstva, iz svoje vesti«.

Pri mariborski uprizoritvi tega v Jugoslaviji še neizvajanega dela, nastopijo, Severjeva, Godinova, Gorinškova, Skrbinek, Košič, Nakrst, Kovič P., Rasberger, Blaž in Verdonik.

Maks Alsberg: »Konflikt«

Drama v sedmih slikah. Prevod: Fedor Gradišnik. — Režija: Milan Košič.

(K premieri v našem gledališču v nedeljo, dne 4. novembra.)

V današnjem materialističnem času, ko se vse peha le za denarjem in bogastvom, ko lumpi in moralne propalice cinično drve preko trupel in krvavečih src svojim samopašnim ciljem nasproti, je največji nemški advokat Alsberg imel pogum, da je proglašal ljubezen do trpečega človeštva ter glas vesti in odgovornost pred Bogom in pred samim seboj za merilo vsega dejanja in nehanja pošteenega človeštva. Zgodilo se mu je, kakor že tolikim velikim idealistom: svet se je rogal njegovim dejanjem in slednjič je veliki bojevnik za resnico in poštenost obupal nad človeštvom in nad samim seboj ter prostovoljno odšel tja, kjer vlada ljubezen in pravica.

V drami »Konflikt« — svojem labodjem spevu — obravnava ponovno važno temo: vest je najvažnejše v našem življenju. Gre za vprašanje: ali sme odvetnik zagovarjati nekoga, o katerem ve,

A. K. Grin:

Bogastvo

Roman.

Kdo ji je žarelo, ustnice so se krožile v odgovor, a preden je beseda zazvenela, je utihnila glasba in pogledi so se obrnili k vratom. Vstopil je tujec, odlične zunanosti, velik in postaven, a vsem neznan, tudi gospodinji.

»Kdo je to?« so povpraševali vsi radovedno, ko je prestopil prag, vljudno se klanjajoč. Nato pa je obvisel njegov prvi pogled kakor začaran po tajni magnetični sili na deklici, ki je sedela ob oknu pod vtisom pravkar izgovorjenih umetniških besed.

Ako je to že iznenadilo navzoče, se jim je zdelo še bolj čudno vedenje gosposdarice. Držala je v roki karto, ki ji jo je izročil strežaj in strmela vanjo z neizmernim začudenjem.

»Oprostite,« je rekla končno v dvomu in pristopila k tujcu: »Ali je tukaj na karti vaše ime?«

»Seveda,« je odgovoril začudeno, »to je moja vizitka. Gospod Morris iz Clevelanda je bil tako priazen in mi dal s seboj priporočilno pismo za vas. Prosim preberite, da bo moje bivanje tukaj opravičeno.«

Mehanično je iztegnila levico za pismom, a njene oči se niso odvrnile od kar te, ki jo je držala v desnici.

»Ne morem razumeti,« je rekla, »ime, ki ga tukaj čitam...«

Očividno ga ni mogla izgovoriti, njene oči so begale na drugo stran sobe. Tujec je bil vznemirjen, a izjavil je brez razburjenja:

»To je moje ime: Hamilton Degraw. Zakaj se vam zdi to tako čudno?«

XVI.

Čudno! — Seveda je bilo čudno. Splošno šepetanje se je slišalo po dvorani in vsi pogledi so se obrnili na umetnika, ki je imel isto ime. Vsak je pričakoval, da bo iznenaden zaradi naključja, ki ga je privedlo v to majhno družbo z enakim imenom; a velikanskega razburjenja, ki se je zrealil v njegovih očeh, si vendar nihče ni mogel razložiti. Hipna groza, nepremagljiv strah se ga je lotil, vendar je stopil z odločnim korakom naprej; videlo se je, da se sam zase ne boji.

Med tem je gospodinja prebrala pismo in se obrnila opravičujoče do tujca.

»Oprostite mi moje začudenje, cenjeni gospod,« je rekla. »V naši družbi je gospod, ki se imenuje Hamilton Degraw. Sprva sem mislila, da želite, da vas njemu predstavim, ko sem čitala ime. Dobrodošli v našem krogu; vedno se vse-

lim, če lahko spej pozdravim kakega prijatelja gospoda Morrisa. — Drage dame in gostje, s tem nagovorom se je obrnila do ostale družbe, ki se je radovedno zbirala okoli nje, »dovolite, da vam predstavim gospoda Hamiltona Degrawa iz Clevelanda. Gospodu Morrisu se moramo zahvaliti za čast, da ga pozdravimo v naši družbi.«

Signorina in umetnik sta ostala ob strani, ona v očividni zmedenosti. Menda ni prezrla vročih pogledov, s katerimi jo je opazoval došlec. In bala se je, da bi to očitno oboževanje ne ozlovoljilo njenega ljubimca; zakaj umetnik je stal poleg nje z nagubanim čelom in izživajočim izrazom, pripravljen, da jo brani pred vsakim napadom.

Njegovo razburjenje je bilo le preveč umljivo. En sam pogled na tujca je opravičil njegove najhujše slutnje. Brez dvoma je stal pred njim oni mož, ki je povzročil toliko nesreč. Vsi znaki so se strinjali, ki so policijo privedli do tega, da so ga zamenjali z njegovo osebo: visoka postava, prikupljivo vedenje, črna brada in sive oči. In ta človek si je upal lepo deklico, ki jo je smatral umetnik za svojo bodočo ženo, pogledati z očividnim dopadenjem. Ko je to opazil, ni poznala njegova jeza nikakih mej. Poln nevolje je opazoval, kako se je gosposdarica s

tujcem približevala mestu, kjer je stala poleg njega signorina.

»Gospod Degraw,« ga je nagovorila gosposica Aspinwallova, ne da bi dvignila oči — drugače bi jo s pogledom svaril pred nevarnim tujcem — »dovolite, da vam predstavim gospoda istega imena. Naš prijatelj tukaj,« je razložila tujcu. »Je slikar, o katerem ste gotovo že mnogo slišali; zaradi njega sem bila tako začudena ob vašem prihodu.«

»To je lahko razumljivo,« je odvrnil vljudno nagovorjeni tujec. »Dosti sem že slišal o gospodu Degrawu in veseli me, da se morem z njim seznaniti.«

Umetnik je gledal mrko. Nekaj je bilo v obnašanju tega človeka, ki mu je izsililo spoštovanje, kljub temu, da je mislil, da je hudodelec. Njegov nastop je bil preprost, a vendar dostojanstven, iz oči mu je sijala duhovitost in življenje; ako bi se ne govorilo toliko proti njemu, bi umetnik gotovo z dopadenjem opazoval črte njegovega obraza.

To nerazumljivo protislovje ga je močno razdražilo. Ne da bi besede premislil, je odgovoril z ostrim sovraštvom: »Tudi jaz sem že slišal o tem gospodu, posebno njegova zunanost mi je dobro znana.«

(Se bo nadaljevalo.)

Mali oglasi

Razno

JOS. TICHY IN DRUG.

Konces. elektrotehnično podjetje, Maribor. Slovenska ul. 16, tel. 27-56, izpeljuje elektroinstalacije stanovanjskih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motorjev, lestencev, svetilk, elektroinstalacijskega blaga po konkurenčnih cenah

VIDOVIČ MARIJA

vdova, naznanja, da bo še na dalje obdržala obrt za žaganje drv. Vetrinjska ul. 22. 4511

KLEPARSKA IN VODOVODNA DELA

kakor popravila izvršuje solidno in po ceni Franjo Karbala, kleparstvo, Trubarjeva 4. Telefon 24-24. 4518

DVELETNO PUNČKO

dam v vzgojo, tudi na deželo. Ponudbe pod »Ljubitelj otrok« na upravo lista. 4536

Posest

HIŠA

Poceni na prodaj proti prevzemu hipoteke, ostanek hranilne knjige. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »200«. 4532

HIŠA V MESTU

se zamenja za posestvo pri Mariboru. Ponudbe pod »Vinoograd« na upravo lista. 4534

NOVOZGRADBA

soba, kuhinja, vrt. 14.000 Din — Posestvo, 13 orlov, hiša, tri sobe, kuhinja, pri mestu, 65.000 Din, kakor gostilne, trgovine, veleposredstva. Posredovalnica »Rapid«, Gosposka ulica 28. 4533

Lokal

LOKAL

za pisarno ali mali obrt oddam. Aleksandrova c. 48. 4520

Posojilo

IŠČEM POSOJILO

proti hipotekarnemu osiguranju na prvo mesto. Vrnitev po dogovoru. Ponudbe na upravo pod »80.000«. 4514

Kupim

ZLATO.

zlatnike in platino kupuje po najvišjih dnevnih cenah Mariborska afinerija zlata. Orožarova ulica 8. 2642

GUME OSEBNIH AVTOMOBILOV

plačam Din 7— kg. Justin Gustinčič, Tattenbachova 14. 4374

Prodaj

SPALNICE

politrane, najmodernejši vzorci, iz mehkega in trdega lesa ter razno drugo pohištvo po znižani ceni prodam. Priporočam se za vsa mizarstva in pohištvena naročila. Mizarstvo podjetje Rudolf Kompara, Aleksandrova cesta 48. 1641

TAMBURAŠKI BERDE

dobro ohranjen, na prodaj. Vprašati v gostilni »Pri večerici«, Tezno. 4503

INVENTAR ZA TRGOVINO

prodam. Melje Erjavčeva ul. 10. 4509

PERJE. PUH.

blazine, odeje, pregrinjala, namizne garniture kupite najceneje pri Novaku Vetrinjska 7, Koroška 8. 4522

BANČNO KOM. ZAVOD

Maribor, Aleksandrova c. 40

PRODAJA

hranilne knjižice vseh denarnih zavodov dravske banovine. Interesenti kupijo pri nas najbolje, ker garantiramo za pravilnost knjižic, za vestno obračune in strokovno izvršitve. Za odgovor 3 Din. znamk. 4537

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO.

čisto, solučno, mirno, na lepem kraju z uporabo kopalnice, oddam. Vprašati dr. Verstovškova ul. 6/II, vrata 19. 4134

SOBO

s prostim vhom oddam s 15. novembrom. Mlinska ul. 9. 4516

OPREMLJENO SOBO

oddam po nizki ceni. Studenci, Aleksandrova cesta 33. 4528

SOBO

s posebnim vhom oddam. Kolodvorska ul. 3-II, Sovinci. 4529

OPREMLJENO SOBO

s posebnim vhom, elektr. lučjo, oddam. Magdalenska ul. 50. 4531

SOBO S ŠTEDILNIKOM

oddam, Vodnikova ulica 15. Tezno. 4535

Stanovanje

SOBO IN KUHINJO

oddam stranki s stalno plačo in brez otrok. Dušanova ul. 12 (Magdalena). 4500

GOSPODA ALI GOSPODIČNO

sprejemem na stanovanje in hrano v bližini koroškega kolodvora. Naslov v upravi lista. 4523

Čast mi je izreči

Trgovski samopomoči v Mariboru

toplo zahvalo za izdatno podporo, ki mi je bila takoj po smrti mojega očeta izplačana. Priporočam vsakomur pristop k tej kulantni in karitativni instituciji.

Maribor, dne 2. novembra 1934.

4519 Lipovšek Alojzija.

ZEPHIR

Zahtevajte brezplačno prospekte!

Zahtevajte brezplačno prospekte!

10 kg drv ur greje eno sobo!

Proizvod tvornice peči, štedilnikov in emajla:

»ZEPHIR« D.D. SUBOTICA

Samoprodaja: Za Maribor: Pinter & Lenard.

Za Celje: D. Rakusch. Za Ljubljano: Venc.

Breznik, Stritarjeva 7. 4003

OGLAS!

Na zahtevo Okrajne hranilnice pri Sv. Lenartu se bodo v dnevih 22. novembra, 23. novembra in 24. novembra in če bo treba še dne 25. novembra 1934 prodajale na Tratah hištev. 19 na javni dražbi luksuzno pohištvo iz 10 opremljenih sob, razne preproge, porcelan in steklo ter 91 olinatih slik raznih nemških mojstrov. Prodala se bodo tudi živina ter gospodarske premičnine. Dražba se prične ob 9. uri.

Hiša št. 19 Trate stoji 10 minut nad emureškim mostom in je dostopna potom avtozveze Maribor — Cmurak ter preko Avstrije potom železnice. V kraju so na razpolago prenočišča. Ogled premičnin je mogoč počenši od 19. 11. 1934 naprej dnevno od 8. ure do 18. ure.

Potrebna pojasnila daje pisarna

g.dr. Gorišek Milana

odvetnika pri Sv. Lenartu v Slov. gor. 4501

Trajnegorec peči za drva in premog kakor tudi štedilnike kupite najceneje v železnini LOTZ Jurčičeva ul. 5.

Petstanovaniska hiša

solidno zidana, vsa podklelena

v Studencih

1477 Cankarjeva ulica 3 ugodno na prodaj. Pojasnila daje šolski upravitelj HREN V STUDENCIH

POSOJILNICA R. Z. Z O. P. MARIBOR, NARODNI DOM

USTANOVLJENA LETA 1882

Stanje hranilnih ylog 60 milijonov dinarjev

Rezervni zaklad 9,668.000 Din

Sprejema hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje najkulantneje

GOSPODA
sprejem na hrano in stanovanje. Einspielerjeva ul. 26, Melje. 4524

NA STANOVANJE
sprejem solidno gospodično Orožnova ul. 5. 4513

Sobo išče

SOLIDNA GOSPODIČNA
išče za takoj prazno, solčno sobo, ev. s celo oskrbo. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Solidna«. 4507

Službo dobi

PRAKTIKANTA
s primerno izobrazbo za knjigovodstvo sprejme občinska hranilnica v Marenbergu. Ponudbe do 10. novembra. 4515

MIZARKEGA VAJENCA
sprejem. Mizarstvo, Aleksandrova c. 48. 4521

Službo išče

ČEDNO DEKLE,
staro do 28 let, vajeno vseh del in šivanja, sprejem takoj. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Pridna«. 4512

Pouk

Angleški pouk. Miss Oxley, Krekova ul. 18/II. 4510

TEMELJIT POUK
na citrah. Orožnova ulica 5. 4526

ABSOLVIRANA

FILOZOFA
poučuje vse predmete humanistične in realne gimnazije. Naslov v upravi lista pod »Siguren uspeh in nizek honorar«. 4527

Največja izbira

pletenin in perila

samo pri

M. Tomažič
Maribor, Dvorakova 10.

Oglejte si neobvezno našo zalogo.

la. sadno drevje

dobavlja 4450

Banov. trsnica in drevesnica v Kapeli
pošta Slatina Radenci.

KRZNO

vsake vrste od najcenejše do najkvalitetnejše in izpeljave priporoča trgovina s krznom

J. ŠOPER, Glavni trg 9

zraven manufakture Majer
Popravila izvršujemo točno po solidnih cenah. 4212

ŽENSKÉ NOGAVICE:
Najfinejšie svilené Din 29.-
Trpezne svilené „ 19.-
la flor „ 19.-
Iz sukanca „ 15.-
Štrapačne flor „ 9.-

79
Vrsta: 4824-60
Perforiran čevljiček iz laka, ki vsaki deklici lepo pristaja

99
Vrsta: 4625-55
Za sport

99
Vrsta: 1375-88
Lahek in eleganten kombiniran čevljiček

99
Vrsta: 4825-85
Starejše dame nosijo radi lakaste počevlje

99
Vrsta: 2645-14
Eleganten, močan in poceni, iz telečjega boksa

69
Vrsta: 7225-06
Za dom samo Bata copate

39
Vrsta: 4644-05
Vsem damam in gospodičnam, ki radi nosijo čevlje z nizko peto, priporočamo tale dober in ceneni čevljiček

39
Vrsta: 5860-00
Tale čevljiček smo izdejali za najmlajše v rjavi, črni, in kombiniranih barvah

49
Vrsta: 3222-02
Dečkom za štrpae, igro in sport močne sportne čevlje z gumijastimi podplat

45
Vrsta: 3162-00

149
Vrsta: 1837-21
Lakasti nizki čevlji za družbo in ples

39
Vrsta: 3817-51
Kdor nosi galoše Bata, ne boji se dežja ne blata

79
Vrsta: 2945-11
Za štrpae močen troter-čevlji iz boksa v rjavi, ali črni barvi

39
Vrsta: 7217-20
V teh si otpečijete noge

99
Vrsta: 1933-22
Elegantni in dobri nizki čevlji iz črnega ali rjavega boksa

99
Vrsta: 1977-22
Trpezne in poceni samo Din 7.-

99
Visoki čevlji za štrpae starejšim gospodom

Bata

Prevzem mesarije!

Cenjenemu občinstvu vljudo naznanjam, da sem prevzel mesarijo od g. Fidlerja, Gosposka ul. 41. Nudil bom svojim cenjenim odjemalcem najboljše vrste mesa po zmernih cenah ter skrbel za dobro postrežbo.

Se priporoča za obilen obisk

4468

Jakob Čeh, mesar.

Za pričetek sezone oferiram

marinirane jegulje, slanike, zvitke, ruse, žive krape po najcenejših dnevnih cenah. Znanje kranjske klobase par Din 3.50

L. Uhler, deikatesna trgovina, Glavni trg

Čitajte »Večernik« !

Kranjske klobase

tvrdke **K. JARC**, LJUBLJANA, kvaliteta kot na Mariborskem tednu, prodajajo sledeče trgovine:

JOSIP SINIGOJ, Aleksandrova cesta 18.
TONI OŠLAG, Glavni trg 17.
JAS & LESJAK, Ulica 10. oktobra 2.

Vsaka klobasa nosi plombo K. JARC, LJUBLJANA.

RANILNICA

DRAVSKE BANOVINE MARIBOR

Centrala: MARIBOR v lastni novi palači na oglu Gosposke - Slovenske ulice

Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo — Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno

Sprejema vloge in knjižice na tekoči račun po najugodnejšem obrestovanju

Podružnica: CELJE nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica